

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นโยบายหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กก่อนประถมศึกษา ข้อที่ 3 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 กล่าวว่า "ปรับปรุงคุณภาพการจัดการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนประถมศึกษาให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาพอนามัย โภชนาการ สถิติปัญญา บุคลิกภาพ และจริยธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษาและสังคม" (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2524 : 244) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับชั้นเด็กเล็กได้แถลงไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาการศึกษาว่า "จุดมุ่งหมายประการหนึ่งของการจัดการศึกษาระดับชั้นเด็กเล็ก ก็เพื่อลดอัตราซ้ำชั้นในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง (หรรษา นิลวิเชียร 2532 : 35)

เพื่อให้การจัดการศึกษาของเด็กก่อนประถมศึกษา หรือเด็กเล็กสอดคล้องกับนโยบายหลัก และจุดมุ่งหมายดังกล่าว ภาครัฐบาลและภาคเอกชนซึ่งรับภาระในการจัดการศึกษาในระดับนี้ จึงได้กำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาสองรูปแบบตามหลักการและแนวความคิดของตนคือ รูปแบบที่หนึ่ง มุ่งสอนให้เด็กอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น โดยมีพฤติกรรมการเรียนการสอนในรูปที่คล้ายคลึงกับชั้นประถมศึกษา เพราะเชื่อว่า เด็กในวัยดังกล่าวสามารถเรียนรู้สิ่งที่ เป็นนามธรรมได้ และเป็น การเตรียมเด็กเพื่อให้พร้อมที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง รูปแบบที่สอง มุ่งเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม สำหรับทางด้านสติปัญญาจะไม่เป็นการสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็น แต่จะอยู่ในรูปของการฝึกทักษะย่อยพื้นฐาน (หรรษา นิลวิเชียร 2532 : 35-36) ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อว่าเด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียนสิ่งที่ เป็นนามธรรม ตามแนวทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ของเพียเจท์ (Piaget) ที่กล่าวว่าเด็กเล็กสามารถเรียนรู้ ได้ดีจากสิ่งที่ เป็นรูปธรรมเท่านั้น (หรรษา นิลวิเชียร 2532 : 36) จากรูปแบบการจัดการเรียน การสอนในสองลักษณะดังกล่าว ได้มีผู้ศึกษาและวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม สำหรับเด็กปฐมวัยหลายท่านดังนี้

กิตติยวดี บุญชื่อ และคนอื่น ๆ (กิตติยวดี บุญชื่อ และคนอื่น ๆ 2523 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 194) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลที่เกิดแก่เด็กเมื่อได้รับ

บริการการศึกษาปฐมวัยสองประเภทคือ ประเภทที่เน้นการสอนเด็กให้อ่านออกเขียนได้และประเภทที่เน้นการฝึกความพร้อมของพัฒนาการทุกด้านอันได้แก่ พัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคม ภาษา สติปัญญา และความคิด สุขนิสัย พละนามัย การสร้างเจตคติลักษณะนิสัยทั่ว ๆ ไป รวมทั้งการสร้างบุคลิกภาพอันเหมาะสมตามวัย งานวิจัยนี้ได้ติดตามเด็กทั้งสองประเภทที่เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 32 คน โดยทำการทดสอบเด็กในขณะที่เด็กกำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 4 ผลการทดสอบแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทยและสังคมศึกษาของเด็กสองประเภทไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เด็กกลุ่มหลังมีพัฒนาการทางสังคมดีกว่าเด็กกลุ่มแรก ถึงแม้ว่าจะมีผลงานวิจัยที่พบว่าเด็กที่เรียนด้วยวิธีการเน้นการอ่าน การเขียน และการคิดเลข ในระดับปฐมวัย กับเรียนด้วยการฝึกความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันในระดับประถมศึกษาแต่ผู้ปกครองของเด็กที่ส่งบุตรหลานมาเรียนในโรงเรียนที่มีการฝึกความพร้อมในการเรียนก็ยังคงมีความวิตกกังวลกลัวว่าบุตรหลานของตนจะเรียนไม่ทันเด็กอื่น ดังนั้น ราศี ทองสวัสดิ์ (ราศี ทองสวัสดิ์ 2523 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 194) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวน 29 ห้อง ๆ ละ 15 คนเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนที่โรงเรียนอนุบาลสามเสน ซึ่งไม่เน้นการสอนหนังสือโดยการสอบถามความรู้สึกของผู้ปกครองสามระยะ คือระยะก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนชั้นอนุบาล ระยะกำลังเรียนชั้นอนุบาล และระยะที่เด็กคนเดียวกันนี้ผ่านพ้นชั้นอนุบาลแล้ว ผู้ปกครองได้เล่าถึงความกังวลสงสัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมให้เด็กอนุบาลในแต่ละระยะเวลา พร้อมทั้งบันทึกเล่าพฤติกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงในตัวเด็ก ผลปรากฏว่าในช่วงก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียน เมื่อทางโรงเรียนชี้แจงถึงลักษณะการเรียนการสอนของโรงเรียนแล้วผู้ปกครองส่วนหนึ่งรู้สึกกังวลว่า เด็กอาจจะเรียนไม่ทันเด็กอื่น ๆ ที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลแบบเน้น การอ่าน และการเขียน แต่ผู้ปกครองอีกส่วนหนึ่งเข้าใจวัตถุประสงค์ของทางโรงเรียนตามที่ชี้แจงแล้วนั้น ต่อมาเมื่อเด็กเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังคงรู้สึกว่าอ่านเขียนไม่ได้ แต่เมื่อเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาผู้ปกครองก็มั่นใจว่าการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าวนั้นนอกจากเด็กจะอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขได้ดีในชั้นประถมศึกษาแล้ว เด็กยังมีสภาพจิตใจที่ดี สามารถเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ และเรียนหนังสือได้อย่างเป็นสุข ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอลไคด์ (Elkind, 1986 อ้างถึงใน ทรธรา นิลวิเชียร 2532 : 36-37) นักจิตวิทยาและศาสตราจารย์ทางการศึกษาเรื่องเด็กแห่งมหาวิทยาลัยทัฟท์ ซึ่งได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่นักการปฐมวัยศึกษา (Early Childhood Educators) ของสหรัฐอเมริกา และเป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุนทฤษฎีของเพียเจท์ที่กล่าวไว้

ว่า "เด็กเล็กมีวิธีการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่แตกต่างไปจากวิธีการของผู้ใหญ่ เด็กเล็กจะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงมิใช่เรียนจากสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือจากสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นวิธีการเรียนของเด็กโตและผู้ใหญ่" เอลโคต ได้แสดงความเป็นห่วงถึงผลเสียของการสอนเด็กเล็กด้วยวิธีการของเด็กโตและการสอนที่มุ่งเน้นเนื้อหาสาระ ทางวิชาการ โดยเฉพาะการสอน อ่าน เขียนและคิดเลขมากเกินไปทำให้เด็กมีอัตราเสี่ยงต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาวดังนี้คือ

1. การเสี่ยงระยะสั้น (Short - term risks) เด็กเล็กจะเกิดความเครียดสามประการด้วยกันคือ ประการที่หนึ่งความเครียดที่เกิดขึ้นเนื่องจากต้องเรียนด้วยวิธีการเช่นเดียวกับเด็กโต และขาดความใกล้ชิดกับพ่อแม่ ประการที่สองการต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่ที่ตนไม่คุ้นเคยทั้งตัวบุคคล และสถานที่ ประการที่สามการต้องปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งใหม่สำหรับเด็ก

2. ผลกระทบในระยะยาว (Long - term effect) ผลกระทบประการแรกคือ การเสี่ยงต่อการขาดแรงจูงใจในการเรียน ประการที่สอง ทำให้เด็กขาดโอกาสพัฒนาทักษะการคิดแบบนามธรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทางสติปัญญา ประการที่สาม ทำให้เด็กมีโอกาสเสี่ยงทางสังคมสิ่งหนึ่งก็คือการสอนให้เด็กรู้จักคำว่าถูกและผิดซึ่งเป็นการสอนให้เด็กรู้จักการเปรียบเทียบด้านสังคมเด็กที่ตอบถูกจะได้รับการยอมรับว่าฉลาดและดีกว่าเด็กที่ตอบผิด

นอกจากนี้เอลโคต ได้สรุปว่า ไม่มีข้อมูลใดที่บอกได้ว่าการสอนแบบมีรูปแบบ (Formal Education) ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นเนื้อหาทางวิชาการจะมีผลดีต่อเด็กเล็กในทางตรงกันข้าม การเสี่ยงต่อการไม่เจริญงอกงามทางสติปัญญา ขาดแรงจูงใจในการเรียน และขาดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองนั้น อาจทำให้เกิดผลเสียร้ายแรงต่อตัวเด็กได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของเพียเจท์ ที่กล่าวว่า "การพยายามสอนในสิ่งที่สติปัญญาของเด็กยังพัฒนาไม่ถึงขั้นนั้นเป็นความพยายามที่สูญเปล่าและไร้ผล" (หรรษา นิลวิเชียร 2532 : 36) และดันคลิน (Dunklin อ้างถึงใน ทวี สุรเมธา 2521 : 2) ที่ค้นพบว่าเด็กที่ยังไม่พร้อมที่จะเรียนอ่านนั้นถึงครูจะใช้วิธีสอนแบบใดก็ไม่สามารถช่วยให้การเรียนของเขาดีขึ้นแตกต่างกับเด็กที่มีความพร้อมในการอ่านอยู่แล้ว ไม่ว่าครูจะใช้วิธีสอนแบบใดเด็กก็สามารถเรียนได้ดี นอกจากนี้ ฮิลเดรท (Hildreth, 1950 : 12 อ้างถึงใน เผ่า เอี่ยมสะอาด 2528 : 13-14) ได้กล่าวว่างค์ประกอบที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะใหม่ และการปรับตัวให้เข้ากับโรงเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการคิด การให้เหตุผล ความสามารถในการเรียน การสังเกต ความอยากรู้อยากเห็น การจำ การทำตามคำสั่งและ

การปฏิบัติตามความคิด

2. องค์ประกอบความพร้อมทางการรับรู้ พลังทางการรับรู้ทางการเห็นและการได้ยินเป็นทิศทางที่จะนำไปสู่ความพร้อมทางสมอง ซึ่งจะกลับส่งผลไปสู่อความพร้อมทางการเรียนของนักเรียน เด็กที่มีความสามารถในการแยกแยะภาพ และจำแนกความแตกต่างของเสียงจะมีความสามารถในการเรียนอ่าน สะกดคำ และเรียนรู้เรื่องจำนวน การเรียนอ่าน และการสะกดคำนี้ ต้องการความพร้อมทางการแยกความแตกต่างของภาพที่เห็น เพราะทักษะเหล่านี้จะนำไปสู่ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของตัวอักษร

3. องค์ประกอบความพร้อมทางประสาทความรู้ลึกลับที่จับใจ เด็กที่มีการเห็นและการได้ยินที่ปกติจะมีความก้าวหน้าในการเรียนมากกว่าเด็กที่ยังไม่พร้อม หรือเด็กที่เสียเปรียบในลักษณะเหล่านี้

4. องค์ประกอบความพร้อมทางภาษา ภาษาของเด็ก คำพูด คำศัพท์ และความสามารถในการแสดงออก ซึ่งความคิดอย่างชัดเจนแสดงให้เห็นถึง ความพร้อมทางการอ่านของเด็ก การเข้าใจทิศทาง และการมีส่วนร่วมในการอภิปรายเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบความพร้อมทางภาษา การขาดความพร้อมทางด้านภาษาเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งของความล้มเหลวของการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการพูด และการเขียน

5. องค์ประกอบความพร้อมทางการปรับตัวทางอารมณ์ และสังคม เด็กที่สามารถควบคุมตัวเองและเชื่อมั่นในตนเองจะมีความพร้อมที่ดีกว่าเด็กที่ขาดความสามารถดังกล่าว การปรับตัวทางสังคม เช่น การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การสนทนาในกลุ่มเพื่อนก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของความพร้อมทางการอ่าน

6. องค์ประกอบทางประสบการณ์เบื้องหลัง บทบาทของประสบการณ์เบื้องหลังจากบ้าน และเพื่อนบ้านมีความสำคัญต่อความพร้อม และการบกร่องทางความพร้อมเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมที่เด็กได้รับจากทางบ้านจะส่งผลต่อความสามารถในการเรียนภาษาและจำนวน สำหรับเด็กประถมศึกษาเด็กที่มีพี่สาว หรือพี่ชายจะมีความพร้อมที่จะเรียนมากกว่า เด็กที่เกิดมาไม่มีพี่น้อง นอกจากนี้ประสบการณ์ที่ได้ไปเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ประสบการณ์จากรูปภาพ การเล่าเรื่อง การวาดภาพด้วยสีเทียน การระบายสี และการปั้นดินเหนียวเป็นประสบการณ์อย่างดีที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนอ่านของเด็ก

7. สภาพทางร่างกายเด็กแรกเรียนจะมีความพร้อมในการเรียนถ้าเขามีสภาพทางร่างกายดี มีความกระปรี้กระเปร่า มีพลังในการทำงาน และมีความว่องไว ซึ่งประกอบกันเข้าเป็นสุขภาพดี

ความคิดเห็นของ เกอร์ ทรอด ฮิลเดรท ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แอช-เฮย์เดน (ASH - Hayden, 1987 : Abstract) ที่ว่าองค์ประกอบที่จะทำให้เด็กเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนในโรงเรียนมีหลายองค์ประกอบ แต่มีอยู่องค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญมากและส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จในการเรียนมากองค์ประกอบนั้นคือ ความพร้อมและพัฒนาการทุกส่วนของร่างกายที่ถือว่า มีวุฒิภาวะที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กฎของความพร้อม (Law of Readiness) ซึ่ง ธอร์นไดค์ (E.L. Thorndike) เป็นผู้ตั้งกฎและได้เสนอแนะว่า ในการเรียนรู้ของบุคคลถ้าบุคคล บังเกิดความพร้อมในการกระทำ และได้แสดงการกระทำนั้น ๆ ออกมาในเวลานั้นแล้วการเรียนจะ บังเกิดผลดี ผู้เรียนจะเกิดความพอใจ สุขใจ และในทำนองตรงกันข้าม ถ้าหากผู้เรียนไม่พร้อมจะ ที่ทำแต่ต้องกระทำในขณะนั้นการเรียนจะ ไม่ได้ผล ผู้เรียนจะบังเกิดความไม่พอใจ จากกฎของความ พร้อมพอจะสรุปได้ว่า ความพร้อมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ (สมควร อภัยพันธุ์ 2512 : 77-78)

จากนโยบาย จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา ผลงานวิจัย และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสอนเด็กปฐมวัยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ความพร้อมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจะมีผลต่อการเรียนในระดับประถมศึกษา ถึงแม้จะมีรูปแบบการสอนแตกต่างกัน ดังนั้นนักเรียนอนุบาลหรือเด็กเล็กก่อนที่จะเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาควรที่จะมีการทดสอบก่อนว่า มีความพร้อมเพียงพอหรือไม่ เพราะถ้านักเรียนยังมีความพร้อมไม่เพียงพอจะส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จในการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา แต่แบบทดสอบความพร้อมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังมีไม่มากนัก และส่วนใหญ่มักจะสร้างเฉพาะแบบทดสอบความพร้อมในการอ่าน ความพร้อมในทางคณิตศาสตร์ ซึ่งความพร้อมแต่ละด้านจะมีองค์ประกอบย่อย ๆ หรือแบบทดสอบย่อย (Subtest) หลายองค์ประกอบย่อย และแต่ละองค์ประกอบย่อยของแต่ละด้านอาจมีส่วนร่วมที่ร่วมกัน หรือวัดในสิ่งเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะมีการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนทั้ง ด้านพื้นฐาน คณิตศาสตร์และภาษาไทยสำหรับใช้ในการทดสอบความพร้อมในการเรียนของเด็กก่อน ที่จะเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา แม้ว่าเด็กนักเรียนจะได้รับการสอนมาในรูปแบบที่แตกต่างกันและ ศึกษาองค์ประกอบร่วมของแต่ละด้านเพื่อลดจำนวนองค์ประกอบย่อย หรือแบบทดสอบย่อยให้น้อยลง เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้และให้ผลที่ดีในการตรวจสอบความพร้อมของนักเรียน ก่อนที่จะเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัยครั้งนี้เพื่อสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนที่มีคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนเป็นรายข้อ
2. เพื่อหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน
3. เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนเฉพาะแบบทดสอบย่อยที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการคัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งให้ผลในการใช้ใกล้เคียงกับการใช้แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนทุกฉบับ
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนเป็นตัวพยากรณ์
5. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนมีหลายฉบับ ผู้วิจัยคัดเลือกใช้แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนตามแนวการวิเคราะห์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สามารถนำไปทดสอบนักเรียนได้อย่างสะดวก ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 3 ฉบับดังนี้
 - 1.1 แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐาน ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 3 ฉบับซึ่งวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1.1 ความสามารถในการจำแนกเสียง
 - 1.1.2 ความสามารถในการจำแนกความเหมือน และความแตกต่างของภาพ
 - 1.1.3 ความสามารถในการรับรู้หลักการและเหตุผล
 - 1.2 แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 6 ฉบับซึ่งวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.2.1 ความสามารถเกี่ยวกับความคิดรวบยอดด้านจำนวนนับ
 - 1.2.2 ความสามารถเกี่ยวกับการกะประมาณ และคำศัพท์ทางคณิตศาสตร์
 - 1.2.3 ความสามารถเกี่ยวกับความสัมพันธ์
 - 1.2.4 ความสามารถในการจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของตัวเลข
 - 1.2.5 ความสามารถเกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับรูปทรง และความ

สัมพันธระหว่างตากับมือ

1.2.6 ความสามารถเกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้านปริมาตร และการจำแนกสิ่งที่ไม่
เข้าพวก

1.3 แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนภาษาไทย ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 6
ฉบับซึ่งวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 ความสามารถในการจำแนกความเหมือน ความแตกต่างของอักษร และ
จำตัวอักษร

1.3.2 ความสามารถเกี่ยวกับศัพท์

1.3.3 ความสามารถในการจำแนกความเหมือน และความแตกต่างของกลุ่มคำ

1.3.4 ความสามารถในการจำแนกเสียง

1.3.5 ความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสกับมือ

1.3.6 ความสามารถเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของประโยค เรื่องราว
และลำดับเหตุการณ์

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา และงบประมาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนด
ขอบเขตประชากร เฉพาะนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ในเขตจังหวัดสงขลา เฉพาะอำเภอเมือง และ
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบทดสอบความพร้อมในการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถ และ
ทักษะทางสติปัญญา พื้นฐานทั่วไป คณิตศาสตร์ และภาษาไทย ที่จำเป็นและควรจะมีก่อนที่จะเริ่ม
เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 3 ฉบับ ได้แก่

1.1 แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐาน ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 3 ฉบับ
เพื่อวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 ความสามารถในการจำแนกเสียง

1.1.2 ความสามารถในการจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของภาพ

1.1.3 ความสามารถในการรับรู้หลักการและเหตุผล

1.2 แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 6
ฉบับ เพื่อวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 ความสามารถเกี่ยวกับความคิดรวบยอดด้านจำนวนนับ

1.2.2 ความสามารถเกี่ยวกับการกะประมาณและค่าศัพท์ทางคณิตศาสตร์

1.2.3 ความสามารถเกี่ยวกับความสัมพันธ์

1.2.4 ความสามารถในการจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของตัวเลข

1.2.5 ความสามารถเกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับรูปทรง และความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ

1.2.6 ความสามารถเกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้านปริมาตร และการจำแนกสิ่งที่ไม่เข้าพวก

1.3 แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนภาษาไทย ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 5 ฉบับ เพื่อวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 ความสามารถในการจำแนกความเหมือน ความแตกต่างของอักษร และจำตัวอักษร

1.3.2 ความสามารถเกี่ยวกับศัพท์

1.3.3 ความสามารถในการจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของกลุ่มคำ

1.3.4 ความสามารถในการจำแนกเสียง

1.3.5 ความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสกับมือ

1.3.6 ความสามารถเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของประโยค
เรื่องราว และลำดับเหตุการณ์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถ และทักษะของนักเรียนที่ได้รับการปลูกฝังจากโรงเรียนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ฉบับ ได้แก่

2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย 2 ฉบับ คือฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2

2.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 วัดทักษะ ฉบับที่ 2 วัดความเข้าใจ และฉบับที่ 3 วัดโจทย์ปัญหา

2.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 วัดการอ่านและการฟัง ฉบับที่ 2 วัดความเข้าใจ และหลักเกณฑ์ทางภาษา

3. อนุบาล 1 หมายถึง เด็กที่เรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1
4. อนุบาล 2 หมายถึง เด็กที่เรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2
5. เด็กเล็ก หมายถึง เด็กที่เข้าเรียนก่อนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถนำแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน ไปใช้ทดสอบความพร้อมของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 เพื่อคัดเลือกเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. สามารถนำแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน ไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับศึกษาวิจัย เปรียบเทียบรูปแบบการฝึกความพร้อมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนอนุบาล
3. สามารถนำแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน ไปใช้ในการศึกษาวิจัยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียน
4. เป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนและเครื่องมือวัดผล การศึกษาลักษณะอื่น ๆ